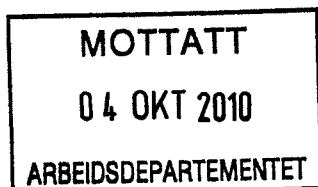

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

www.nfunorge.org

E-post: post@nfunorge.org
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
Bankgiro: 8200 01 93417
Org.nr: NO 943 260 672 mva

Norsk Forbund for
Utviklingshemmede

Oslo 30. september 2010
533/5.00/IS

Høring om politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA)

Viser til høringsbrev datert 25. juni 2010.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettighetsorganisasjon av og for personer med utviklingshemning.

NFU vil innledningsvis bemerke at vi er svært tilfreds med at departementet har satt fokus på å sikre at personer på varig tilrettelagte arbeidstiltak får en bedre sikkerhet mot overgrep. NFU er kjent med at det i enkelte bedrifter har vært konkrete saker som omhandler vold, fysisk og seksuell trakassering og overgrep. For å sikre at personer med utviklingshemning, samt andre tiltaksdeltakere har en trygg og god arbeidsplass er det nødvendig med målrettede tiltak.

Kommentarer til forslaget:

NFU er i utgangspunktet positive til at det innføres krav om politiattest i VTA bedrifter. Forslaget støttes primært ut i fra hensynet til å sikre utviklingshemmede tiltaksdeltakere mot overgrep.

Kravet om politiattest vil kunne være med på å sikre at utsatte grupper gis den samme beskyttelse som i andre tiltak etter eksempelvis helse- og omsorgssektoren.

NFU vil samtidig understreke at kravet om politiattest ikke må fungere som en sovepute, og dermed virke passiviserende i forhold til andre tiltak som hver enkelt bedrift bør iverksette internt. Erfaringsmessig vet en at overgrep mot personer med utviklingshemning sjelden blir anmeldt, påtalt og straffet. Samtidig er det dokumentert at risikoen for at personer med utviklingshemning utsettes for seksuelle overgrep er mer enn dobbelt så stor som for befolkningen for øvrig¹. I tillegg pekes det på at seksuelle overgrep mot mennesker med funksjonshemninger kun blir rapportert i 1 av 30 tilfeller, mot 1 av 5 saker for befolkningen for øvrig, se blant annet en litteraturstudie fra Sosialt Utviklingscenter i Danmark (SUS)². NFU er derfor svært opptatt av at i tillegg til kravet om politiattest, må det settes i verk ytterligere tiltak som sikrer personer med utviklingshemning mot vold og overgrep i VTA-

¹ Kvam, M. H. (2001). Seksuelle overgrep mot barn. Universitetsforlaget 2001

² Kirk Muff, E. (2001) Seksuelle overgrep mot mennesker med handicap – et litteraturstudie. København: Sosialt Utviklingscenter SUS

bedriftene. NFU vil derfor oppfordre Arbeidsdepartementet om å bidra til at den tverrdepartementale handlingsplanen mot vold i nære relasjoner inkluderer personer med utviklingshemning under "særlig utsatte grupper" og sikrer at handlingsplanen blir iverksatt også i VTA-bedriftene. Dette vil ytterligere bidra til å oppnå målsettingen om å verne tiltaksdeltakerne mot overgrep.

Når det gjelder forslaget om å innføre krav om politiattest også for tiltaksdeltakere med utviklingshemning er NFU usikker på om dette er formålstjenelig. Dersom dette settes i verk vil NFU understreke at dersom det viser seg at en tiltaksdeltaker med utviklingshemning har begått kriminelle handlinger, må denne informasjonen brukes til å iverksette sikringstiltak i den enkelte bedrift, og ikke som en ekskluderende faktor i forhold til deltakelse i tiltaket. I forhold til tiltaksdeltakere bør politiattesten være en måte å identifisere personer som kan være potensielle utøvere av vold, og dermed sikre at den enkelte VTA-bedrift iverksetter tiltak som hindrer vold og overgrep. Som departementet selv understreker var VTA et tiltak hvor personer med utviklingshemning var en sentral målgruppe, men denne gruppen har en betydelig fallende andel de senere årene. NFU ser det som en naturlig målsetning at denne utviklingen reverseres, og dermed bør en fokusere på tiltak som kan fremme dette, også i forhold til ekstratiltak i form av ekstra veiledning og bistand. At disse personene overføres til dagsenter eller andre kommunale aktivitetstilbud reduserer ikke risikoen for overgrep, og er etter NFUs vurdering dermed ikke et tiltak som minsker risikoen for at personer med utviklingshemning utsettes for overgrep generelt.

Jens Petter Gitlesen (sign)
Forbundsleder

Vibeke Seim-Haugen
Generalsekretær